

Vážený pan
npor. Bc. Tomáš Svoboda
vedoucí
Obvodní oddělení Policie České republiky
Mělník
Bezručova 2796
276 01 Mělník

Sp. zn. 23/2016/NZ/LT
Datum 15. září 2016

Vážený pane vedoucí,

dne 16. srpna 2016 proběhla ve smyslu ustanovení § 1 odst. 3 a odst. 4 písm. b) ve spojení s ustanovením § 21a a 15 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, neohlášená systematická návštěva policejních cel zřízených při Obvodním oddělení Mělník, Bezručova 2796, 4, 276 01 Mělník. Informuji Vás o svých závěrech, ke kterým jsem dospěla na základě provedeného šetření.

Návštěvu provedli právníci Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Romana Jakešová, Mgr. Martin Klumpar a Mgr. Ladislav Tomeček, kteří hovořili s Vámi a dalšími dvěma policisty. Podrobně se seznámili s příslušnou spisovou dokumentací a služebními pomůckami. Ze strany policie byla mnou pověřeným zaměstnancům poskytnuta veškerá součinnost, za což děkuji.

Chci Vás upozornit na konkrétní zjištěné problémy a pochybení.

(1) Ve formuláři o právech a povinnostech musejí být uvedena všechna práva spojená s umístěním v cele.

Mělnické oddělení používá vlastní formulář „Poučení o právech a povinnostech“. Ten odkazuje na dnes již neúčinný zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Formulář neobsahuje informace o právu na vyšetření lékařem dle vlastní volby, právu kontaktovat právního zástupce a právu na poskytnutí právní pomoci, právu informovat o své situaci osobu blízkou, právu být informován o dalším předpokládaném úředním postupu, právu na poskytnutí příkrývky a prostěradla, právu na provedení základní hygieny, včetně ústní hygieny, přístupu k vodě a toaletě, právu na poskytnutí potřebných zdravotních pomůcek. Fakt, že umístěné osoby nejsou prokazatelně informovány o právech a povinnostech osob umístěných v cele, včetně tak zásadních práv jako např. právu na právní pomoc, považuji za vážný nedostatek. *Doporučuji používat standardní formulář „Poučení“, tj. přílohu formuláře č. 216 informačního systému evidence trestního řízení.*

(2) Umístěné osobě musí být do cely vydán formulář poučení o jejich právech a povinnostech. Osoba má právo ponechat si poučení u sebe po celou dobu omezení osobní svobody.¹

---

¹ čl. 15 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 ve znění pozdějších pokynů

Umístěným není dle sdělení policistů umožněno ponechat si u sebe poučení a mít ho k dispozici během umístění v cele. Tato praxe je v rozporu se závazným pokynem policejního prezidenta. *Doporučuji vydávat osobám do cely formulář „Poučení“.*

(3) Obvodní oddělení musí evidovat podepsaná poučení.

Mělnické oddělení eviduje poučení těch umístěných, které umístilo mělnické obvodní oddělení. U osob, které byly umístěny službou kriminální policie a vyšetřování či jiným obvodním oddělením, nejsou poučení evidována. Tato praxe je v rozporu se závazným pokynem policejního prezidenta, dle kterého platí, že se osobou podepsané poučení založí do evidence organizačního článku policie, kde je cela zřízena.² *Doporučuji zakládat do evidence mělnického oddělení podepsaná poučení.*

(4) Obvodní oddělení musí vést evidenci právních titulů pro umístění.

Oddělení v Mělníku vede evidenci právních titulů o omezení na osobní svobodě pouze těch umístěných osob, které na svobodě omezilo mělnické oddělení. Dle závazného pokynu policejního prezidenta však při předávání osoby do cely dozorčí služba nebo jiný určený policista zabezpečující výkon ostrahy cely potvrdí předávajícímu policistovi převzetí osoby a věcí v protokolu o zadržení, zatčení nebo v úředním záznamu o zajištění osoby nebo předvedení osoby či v jiném úředním záznamu. Jeden výtisk protokolu o zadržení nebo zatčení osoby anebo úředního záznamu o zajištění nebo o předvedení osoby či jiného úředního záznamu si ponechá přebírající policista a tento současně zajistí založení do evidence útvaru nebo organizačního článku policie, který zabezpečuje výkon ostrahy cely.³ I když mělnickému oddělení vypomáhají při střežení umístěných osob policisté z okolních oddělení, která umístěnou osobu do cely předala, musí protokol o zadržení či jiný protokol zůstat v evidenci mělnického oddělení. *Doporučuji evidovat na mělnickém oddělení protokoly o zadržení a jiné protokoly i v případech, kdy o umístění žádá služba kriminální policie a vyšetřování či jiné obvodní oddělení.*

(5) Odebrat brýle jakožto zdravotní pomůcku lze jen na základě individuálního zvláštního důvodu, který je třeba zaznamenat do informačního systému.⁴ Brýle nesmí policie odebírat plošně.

Brýle policisté umístěným odebírají. Důvodem je to, že se jedná o věc způsobilou ohrozit život nebo zdraví. O odebrání nečiní policisté žádný záznam do služebních pomůcek. Zákon umožňuje odebrat brýle či jinou zdravotní pomůcku pouze v individuálních případech poté, co byl zjištěn „zvláštní“ důvod pro odebrání zdravotní pomůcky (odlišný od toho, že se jedná o věc způsobilou ohrozit život nebo zdraví).⁵ Tento „zvláštní“ důvod pro odebrání je potřeba uvést do služebních pomůcek.⁶ *Doporučuji ponechávat umístěným brýle. Brýle lze odebrat jen na základě individuálně vyhodnocených „zvláštních“ důvodů. Ty je nutné zaznamenat do informačního systému či jiných služebních pomůcek.*

---

2 čl. 15 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 ve znění pozdějších pokynů

3 čl. 13 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 ve znění pozdějších pokynů

4 čl. 20 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 ve znění pozdějších pokynů

5 ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

6 Poznanky ze systematických návštěv policejních cel v roce 2010, bod č. 17, dostupné na www.ochrance.cz

(6) Při provádění prohlídky osoby před umístěním do cely je třeba vyloučit plošný přístup, kdy se každá osoba musí úplně svléknout a provést dřep.

Při provádění prohlídky před umístěním do cely se musí každá umísťovaná osoba celá svléknout donaha a udělat jeden či více dřepů. S takovým postupem nesouhlasím. Mělo by být vyvinuto veškeré rozumné úsilí k minimalizaci pocitu trapnosti; zadržené osoby, které jsou prohledávané, by běžně neměly být žádány, aby svlékly všechno své oblečení zároveň, např. by jim mělo být povoleno, aby sundaly oděv od pasu nahoru a oblékly se, než budou sundávat další oblečení.⁷ Pro důkladnější prohlídku osoby spočívající v provádění dřepů musejí existovat dostatečné důvody. Tyto důvody je třeba uvést do služebních pomůcek. *Doporučuji provádět prohlídky osoby tak, aby prohlížené osobě bylo umožněno sundat nejprve oděv od pasu nahoru a obléknout se, než budou sundávat oblečení od pasu dolů. Dále doporučuji okamžitě ustoupit od praxe plošného provádění dřepů. Pokud bude provedení dřepů v individuálním případě vyžádáno, je potřeba důvody uvést do služebních pomůcek.*

(7) Osoba umístěná v cele má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech. Jedno jídlo má být teplé.

Dle sdělení policistů mají umístění právo na poskytnutí stravy po šesti hodinách od omezení osobní svobody. Lze si tak představit situaci, kdy osoba byla omezena na svobodě v jedenáct hodin dopoledne a oběd je jí poskytnut až těsně před sedmáctou hodinou. To však dle platné právní úpravy není možné. Šestihodinová lhůta pro podání jídla nehraje žádnou roli. Jídlo má být umístěným poskytováno v přiměřených intervalech, tj. v době, která přibližně kopíruje podávání jednotlivých denních jídel. *Doporučuji poskytovat stravu v přiměřených intervalech.*

Umístěným osobám je poskytována na oběd a večeři výhradně studená strava. Tuto skutečnost hodnotím jako pochybení. Upozorňuji, že dle čl. 4 odst. 1 nařízení Ministerstva vnitra č. 51 ze dne 31. 10. 2013, o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policií České republiky, platí, že finanční limit hodnoty potravin pro zabezpečení stravování osob omezených na svobodě je ve výši 85 Kč na osobu a den včetně daně z přidané hodnoty. V případě dílčího stravování lze poskytnout snídaní do 20 Kč, oběd do 35 Kč a večeři do 30 Kč na osobu a den. Dle odst. 2 platí, že při nákupu jednoho teplého jídla denně z provozoven veřejného stravování se částka na pořízení oběda nebo večeře zvyšuje o 100 %. Policisté tak mohou zajistit nákup teplého oběda v hodnotě 70 Kč, či teplé večeře v hodnotě 60 Kč. Dále musím na tomto místě upozornit na to, že Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) požaduje, aby osobám umístěným v celách bylo dáváno nejméně jedno úplné jídlo (tj. něco vydatnějšího, než je obložený chléb) denně.⁸ V souladu s tímto standardem tak trvám na tom, že policie bude umístěné osobě poskytovat buď teplý oběd, nebo teplou večeři. *Doporučuji využívat možnost danou výše uvedenou vyhláškou, respektovat standard CPT, a poskytovat tak umístěné osobě jedno teplé jídlo denně.*

---

7 Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 1. až 10. dubna 2014, bod č. 22.

8 revidované standardy CPT 2004, str. 8, bod č. 42 a str. 15 bod č. 47, dostupné na: <http://www.cpt.coe.int/en/documents/eng-standards.pdf>

(8) Policie má povinnost poskytnout umístěným stravu.⁹

Z dokumentace paní A. vyplývá, že byla dne 4. května 2016 v 19:40 hodin omezena na osobní svobodě. Z úředního dokumentu „žádost o odvolání pátrání po osobě“ ze dne 4. května 2016 vyplývá, že výše jmenovaná bude dne 5. května 2016 v 8:30 hodin převezena k soudu. To se také stalo. V písemné dokumentaci paní A. ani v evidenci trestního řízení nebyla dohledána žádná informace o tom, že jí byla poskytnuta večeře a snídaně. Taktéž nebyl dohledán jí podepsaný záznam o odmítnutí stravy. Je zřejmé, že neposkytnutím večeře a snídaně policie nesplnila svou povinnost. *Doporučuji respektovat zákonné ustanovení o poskytování stravy a vést důsledně evidenci, a to včetně evidence o odmítnutí stravy.*

(9) Záznamy o chování osoby umístěné v cele je třeba provádět do evidence trestního řízení.¹⁰

Záznam o chování osoby umístěné v cele zapisuje dozorčí na základě sdělení střežícího policisty do informačního systému „Jitka“, nazývaného taky „Maják, Josefína a Zikmund“. Dle sdělení policistů není tento systém kompatibilní s informačním systémem evidence trestního řízení. Nadto nebylo možno zpětně v systému „Jitka“ dohledat informace o chování jednotlivých umístěných, neboť to tento systém údajně neumožňuje. *Doporučuji vést záznamy v souladu se závazným pokynem policejního prezidenta v evidenci trestního řízení.*

Podle § 21a odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv Vás žádám, abyste se ke shora uvedenému písemně vyjádřil ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu.¹¹ Svá zjištění jsem rovněž zaslala na vědomí řediteli Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. Ještě jednou Vám děkuji za poskytnutí veškeré součinnosti.

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

---

9 čl. 19 odst. 1 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 ve znění pozdějších pokynů

10 čl. 16 odst. 4 závazného pokynu policejního prezidenta č. 159/2009 ve znění pozdějších pokynů

11 Uvedené ustanovení stanoví: „Ochránce vyzve zařízení, aby se k jeho zprávě, doporučením nebo návrhům na opatření k nápravě vyjádřilo ve lhůtě stanovené ochráncem. Takto může ochránce vyzvat i zřizovatele zařízení nebo příslušné úřady. Shledá-li ochránce jejich vyjádření dostatečnými, zařízení, popřípadě jeho zřizovatele nebo příslušné úřady o tom vyzoomí. Jinak ochránce po obdržení vyjádření nebo po marném uplynutí lhůty může postupovat obdobně podle § 20 odst. 2.“